

adását csak egyszer veszi fel, különben HAINRA és pótlékaira hivatkozik, ami helytelen eljárás, mert egy ilyen bibliográfiától joggal elvárható a lehető teljesség. A magyar vonatkozású római templomok közül csupán a Santo Stefano Rotondora vonatkozólag találunk itt adatot. SCHUDT itt ROSCIUS és GALLONIUS munkáit említi, amelyek különösen a templom martiriumokat ábrázoló freskóival foglalkoznak.¹

SCHUDT maga is minduntalan említi műve fogyatékoságait, amelyeket mentsen az, hogy első kísérlet. Bár kétségtelenül vannak hiányai, de erre a mentségre semmi szüksége sincsen a szerzőnek, munkája még hosszú ideig alapvető mű marad a keresztény Róma topográfiájának és műtörténetének tanulmányozásához.²

TÓTH LÁSZLÓ.

Fremdsprachige Publikationen über die Čechoslovakei.

Praha, 1928. 8-ad r. 146 l. Az Orbis könyvkereskedés 2. számú katalógusa.

A csehszlovák állam félhivatalos propaganda könyvkereskedése ebben a gazdag tartalmú jegyzékben foglalta össze egyrészt azokat a műveket, amelyek Csehszlovákiára vonatkoznak, vagy csehszlovák íróknak idegen nyelvű fordításai s amelyek könyváruosi forgalomban ma is kaphatók. Így ez a katalógus némiképp átmenetet képez GULYÁS Pál bibliográfiája (*A magyar szépirodalom idegen nyelven*, Budapest, 1920) és PIKLER Blanka—BRAUN Róbert: *Általános magyar könyvjegyzék* (II. kiadás, Budapest, 1927) című praktikus célú összeállítása között.

A katalógus huszonhat nyelven megjelent kiadványokat sorol fel, ezek között magyar nyelvűeket is. A magyar rész azonban nagyon szegényes, mindössze 11 könyvet foglal magában, ezek közül négy a Panoráma

¹ A Magyar Bibliophil Társaság 1923-iki kiállításán (A nyomtatott könyv díszítése) 191. szám alatt szerepelt GALLONIUSnak egy másik munkája (*De Ss. Martyrum Cruciatibus Antonii Gallonii Rom. Congregationis Oratorii presbyteri liber*, Roma, 1594), amely a keresztrefeszített hitvallók mártíromságát írja le, de munkája a római templomok mártír vonatkozásaival nem foglalkozik és nem a guida-, hanem az egyházi irodalomhoz tartozik. Miután a Santo Stephano Rotondo freskóit (amelyekről GALLONIUS publikált 1591-ben egy leírást: SS. Martyrum certanima prout in templo S. Stephani in Caelio Monte visuntur expressa. Roma, 1591, v. ö. SCHUDT 1281. szám) TEMPESTA és POMARANCIO festették, érdemes volna GALLONIUS két művének képeit összehasonlítani a Santo Stefano Rotondo freskóival. A könyvet Antonio TEMPESTANAK 25 önálló fametszete díszíti. A ritka könyv (v. ö. Philippe SARTONI párizsi könyvkereskedő 1929 novemberében kiadott 13. számú katalógusában: 450. szám) ELEK Arthúr birtokában van, akinek a könyv kikölcsönzéseért ehelyütt mondok őszinte köszönetet.

² A magyar Róma-irodalom összeállítását VÁRADY Imre végezte el sajtó alatt lévő olasz-magyar bibliográfiájában.

útikönyvek című sorozatban megjelent útikalauz, a többi pedig cseh pénzen megjelent propaganda kiadvány, illetőleg MASARYK három munkájának magyar fordítása. Becses azonban ez a bibliográfia, mint a cseh politikai propaganda irodalom összeállítása, továbbá a cseh irodalom külföldi hatásainak ismertetése szempontjából is. Bennünket a COMENIUS-irodalom elég bő és soknyelvű összeállítása érdekel különösebben.

BARANYAI Zoltán nemrégén keserűen állapította meg, hogy francia nyelven ma jóformán semmit sem tudunk annak az érdeklődőnek a kezébe adni, aki a magyar irodalomról és művészetéről tájékozódni akar (Széphalom, 1928. 336—344 ll.). A helyzet ezen a téren azóta se javult és méltán nézzük irigységgel a csehszlovák propagandát, amely ilyen hatalmas és soknyelvű, változatos anyagot tud a hazája iránt érdeklődő idegennek a rendelkezésére bocsájtani.

T. L.

A magyar tudományos irodalom bibliográfiája 1901—1925., IV.: Matematika, összeállította: *Gáspár* Ilona dr. Budapest, 1930. XI + 83 lap, 8°.

Az Országos Könyvforgalmi és Bibliografiai Központ kiadványainak sorozatában jelent meg ez a hézagpótló munka. GÁSPÁR Ilona dr. a magyar matematikusok negyedszázados munkásságát nagy alaposággal dolgozza fel 27 szakcsoportba beosztva és kiterjeszkedve a külföldön és idegen nyelven megjelent művekre is. A felsorolt 1897 munka szakszerű csoportosítása könnyen kezelhetővé teszi a könyvet; s egyrészt világos képet ad a magyar matematikusok által feldolgozott problemakörökről, másrészt a szakembernek nagy segítséget nyújt a kimerítő és világosan rendezett munkák, sőt a folyóiratokban megjelent kisebb cikkek felsorolásával is. A bibliográfia a külföld számára is használhatóvá válik azáltal, hogy a csoportok és a jelentősebb magyar művek címét német fordításban is közli.

PAUDLER ÉVA.

Szalay József: *A könyvről és a könyvszeretetről.* (Széphalom-Könyvtár. 23. sz.) Szeged, 1931. 8°. Szeged Városi Nyomda. 22 l.

A kis füzet valóban egy vérbeli bibliofil munkája, aki át van hatva a könyvek szeretetétől. Fáradságot nem ismerve gyűjtötte gazdag és értékes könyvtárát, mely már tizezer kötettel dicsekedhetik. Kutatásai, utazásai során felmerülő könyvészeti tanulságait, tapasztalatait sűrítette össze ebben a kis tanulmányában, mely, amennyire ötletszerű, éppolyan vonzó és kellemes olvasmány. Nem szakemberek számára íródott munka, de